

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący)

SSN Konrad Wytrykowski

Jarosław Sobutka (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Pierwszego Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego prokurator Małgorzaty Nowak i Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego prokurator Rafała Sławnikowskiego

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie w dniu 10 września 2020 r. kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 listopada 2019 r., sygn. akt PK I [...]

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 740 ze zm.)

postanawia:

1. **pozostawić kasację bez rozpoznania;**
2. **kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11 lutego 2020r. Prokurator Generalny złożył kasację zaskarżając w całości postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 listopada 2019r. (PK I [...]), utrzymujące w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego z dnia 14 czerwca 2018r. (RP III RD [...]) o umorzeniu postępowania

dyscyplinarnego. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 §2 k.p.k. w zw. z art. 457 §3 k.p.k., polegające na zaniechaniu dokonania prawidłowej i wszechstronnej kontroli odwoławczej oraz na nienależytym, pobieżnym i błędnym ustosunkowaniu się w pisemnym uzasadnieniu postanowienia do podniesionych w odwołaniu zarzutów. Zdaniem piszącego kasację uzasadnienie postanowienia sprowadza się jedynie do przytoczenia i wskazania, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i ocen prawnych.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego rozpoznania.

Pismem z dnia 3 kwietnia 2020r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla [...] okręgu regionalnego złożył odpowiedź na kasację i wniósł o jej oddalenie jako niezasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja w niniejszej sprawie jest niedopuszczalna z mocy prawa.

Zgodnie z art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich, może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że nie są orzeczeniami sądu kończącymi postępowanie, w rozumieniu art. 521 § 1 k.p.k., m.in. postanowienia o utrzymaniu w mocy postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa (dochodzenia) lub umorzenia postępowania przygotowawczego w fazie *in rem* (post. SN: z 8.11.2006 r., II KK 83/06, OSNwSK 2006, poz. 2114; z 12.4.2010 r., V KK 38/10, OSNwSK 2010, Nr 1, poz. 743).

Niedopuszczalna jest kasacja, w trybie określonym w art. 521 k.p.k., od postanowienia prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego, gdyż przepisy Kodeksu postępowania karnego określają jednoznacznie, że kasację w tym trybie wnosi się jedynie od prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie (por. komentarz do art. 521 k.p.k. W.Kozielewicz, Kodeks postępowania karnego komentarz D.Drajewicz, C.H Beck 2020 Legalis.).

W uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2018 r. (I KZP 6/16, Legalis) przyjęto także, że nie jest prawomocnym orzeczeniem sądu kończącym postępowanie, postanowienie sądu, wydane na podstawie art. 306 § 1a k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k., utrzymujące w mocy postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego w fazie *in rem*. Zdaniem Sądu Najwyższego „nie ma wątpliwości co do tego, że orzeczenie sądu utrzymujące w mocy postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, bez względu na to, czy postępowanie umorzono w fazie *in rem*, czy też przeciwko osobie, stanowi "orzeczenie sądu", o jakim mowa w powołanym przepisie”. Ponadto powołując się na wieloznaczność pojęcia prawomocności, za kluczowe dla swojego stanowiska przyjmuje znaczenie prawomocności orzeczenia sądu kończącego postępowanie (dla postanowienia sądu wydanego na podstawie art. 306 § 1a k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k., utrzymującego w mocy postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego w fazie *in rem*), jako prawomocności materialnej. W razie jej braku postanowienie takie nie ma przymiotu prawomocnego w znaczeniu jakie wymagane jest do wystąpienia z kasacją nadzwyczajną. Umorzone w tej fazie postępowanie przygotowawcze może być przecież w przyszłości wznawiane i prowadzone ponownie.

Ponadto wykładnia językowa art. 163 § 1 i art. 163a § 1 ustawy z dnia 28.01.2016 r. - Prawo o prokuraturze nie budzi wątpliwości, że po dniu 3 kwietnia 2018r. instytucja kasacji w postępowaniu dyscyplinarnym prokuratorów została zlikwidowana. Wiąże się to ze zmianami w modelu tego postępowania, ponieważ po tej dacie, stosownie do art. 145 § 1 pkt 2 ustawy - Prawo o prokuraturze, w drugiej instancji w sprawach dyscyplinarnych prokuratorów orzeka Sąd

Najwyższy, a nie Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Dyscyplinarna z dnia 25.06.2019r., II DSI 32/19, *legalis*).

Kasacja nadzwyczajna przysługuje natomiast od postanowienia sądu wydanego w postępowaniu przygotowawczym utrzymującego w mocy postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania *in personam* (art. 306 § 1, art. 329 § 1 KPK), gdyż jest to prawomocne postanowienie sądu kończące postępowanie. W niniejszej sprawie jednak mamy do czynienia z umorzeniem postępowania prowadzonego w fazie *in rem* – prokuratorowi K.P. nie zostały w tej sprawie przedstawione żadne zarzuty.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 638 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak wyżej.

